

Motion till riksdagen 2023/24:717

av **Markus Wiechel (SD)**

Offentlig databas för grova brottslingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av ett offentligt nationellt register som möjliggör sökningar på dömda grova brottslingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I flera amerikanska stater, men också i Storbritannien och Kanada, finns möjligheten att tack vare offentliga institutioner söka efter dömda brottslingar. Sökningen sker genom straffregister som offentliggör viss dokumentation om aktuella domar och har kommit att bli ett bra sätt för enskilda att exempelvis få reda på om en ny bekant är att lita på eller inte, kanske inför att vederbörande ska genomföra ett arbete som kräver insyn i eller närhet till ens familjeliv och vardag. I Sverige saknas motsvarande tjänst, även om privata initiativ som exempelvis Lexbase har kommit att erbjuda sökfunktioner för att finna information om enskilda har varit föremål för juridisk prövning. I denna tjänst finns också en kartfunktion som visar bostadsadresser för personer och företag som förekommer i databasen.

I de länder där denna möjlighet finns har man kort och gott insett värdet av att främst värna om de laglydiga medborgarna, framför grovt kriminella. Det bör naturligtvis vara en självklarhet att staten, i största möjliga mån, säkerställer medborgarnas trygghet och personliga frihet, men i ett allt rårare samhälle blir det svårare. I kombination med att möjliggöra för enskilda att skydda sig själva samt för aktuella samhällsaktörer, såsom polis, att få ökade befogenheter är ett register det kanske enklaste och billigaste sättet att erbjuda lite trygghet. Det kan således också ha en preventiv verkan då enskilda exempelvis väljer att inte låta en dömd våldtäktsman vara personlig tränare åt någon i familjen eller låta en okänd rånare städa sina dementa släktingars hem.

Till följd av offentlighetsprincipen är de uppgifter som skulle framgå av ett sådant register redan tillgängliga för allmänheten, vilket är skälet till att initiativ som Lexbase överhuvudtaget fungerar. Det är dock orimligt att enskilda privatpersoner ska behöva

vända sig till omtvistade privata initiativ för att mot betalning få ut viktiga uppgifter. Lika självklart som att lagen är i samklang med den allmänna rättsuppfattningen måste den ligga i fas med den nya verkligheten i samhället. Det bör dessutom vara självklart att myndigheterna möjliggör för privatpersoner att enkelt söka uppgifter som kan trygga dem, inte minst då de redan de facto omfattas av offentlighetsprincipen. Det bör därför utredas vilken möjlighet som finns att införa ett offentligt, nationellt register som möjliggör sökningar på dömda grova brottslingar.

Markus Wiechel (SD)